

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1 Να αναλυθούν με συντομία οι παρακάτω όροι: «ΟΥΛΕΝ», «Οργανικός Νόμος», «Ταξικό κόμμα».

ΘΕΜΑ Α2 Να βάλετε (Σ) αν η πρόταση είναι σωστή και (Λ) αν είναι λάθος
1. Ο Θ. Δηλιγιάννης αποδεχόταν το χωρισμό των εξουσιών.

2. Η Συνθήκη των Σεβρών δε δικαίωσε την πολιτική του Ελ. Βενιζέλου.

3. Ο Ελληνικός στρατός αποβιβάστηκε στη Σμύρνη το Μάιο του 1919.

4. Στο τέλος του 1904 έληξε η περίοδος της Γενικής Συνέλευσης και προκηρύχθηκαν εκλογές.

5. Οι ξένοι ναύαρχοι αναχώρησαν στις 10 Δεκεμβρίου του 1899.

ΘΕΜΑ Β1 Σε ποια κατάσταση βρισκόταν το πιστωτικό σύστημα της χώρας μέχρι το 1841;

ΘΕΜΑ Β2 Ποιες παραμέτρους έλαβε υπόψη της η ΕΑΠ για την αποκατάσταση των προσφύγων;

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1 - Παράθεμα Α΄

Οι πρώτες βιομηχανικές επιχειρήσεις στην ελεύθερη Ελλάδα ήταν αλευρόμυλοι, βυρσοδεψεία, νηματοκλωστήρια, ναυπηγεία, σιδηρουργεία, σαπυνοποιεία, χρωματοποιεία, τυπογραφεία. Η Σύρα είχε ως τα 1880 τα περισσότερα ατμοκίνητα «εργοστάσια». (...) Φυσικά για μια ορισμένη περίοδο οι βιομηχανικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα ανήκουν όλες στον κύκλο της αλαφριάς βιομηχανίας. Για βαριά βιομηχανία ούτε καν σκέψη μπορούσε να γίνει. Από τα 1875 πάνω κάτω αρχίζει να συζητιέται το ζήτημα, γιατί δεν προόδευε η βιομηχανία.... Πρώτα αναπτύχθηκε το εμπορικό κεφάλαιο παράλληλα με το εφοπλιστικό, ... το βιομηχανικό κεφάλαιο τελευταίο. Γ. Κορδάτου, Ιστορία του ελληνικού εργατικού κινήματος, σελ 12

Παράθεμα Β΄ Η βιομηχανία της Ερμούπολης Η ναυτιλία, η ναυπηγική και το εμπόριο γνώρισαν μεγάλη ανάπτυξη στη Σύρο του 19ου αιώνα. Ο αναπτυξιακός κύκλος συμπληρώθηκε με τη δημιουργία των πρώτων βιομηχανιών. Το 1867 ο Α. Μανσόλας, τμηματάρχης, τότε, της δημόσιας οικονομίας στο υπουργείο εσωτερικών, καταγράφει 22 ατμοκίνητα εργοστάσια σ' όλη την Ελλάδα. Απ' αυτά 2 βρίσκονταν στην Αθήνα, 6 στον Πειραιά, 3 στην Πάτρα, 1 στη Στυλίδα και 8 στη Σύρο. Όπως παρατηρούμε, η μεγαλύτερη συγκέντρωση εργοστασίων εκείνη την εποχή, εντοπίζεται στη Σύρο, γεγονός που φανερώνει το ρόλο της περιοχής ως σημαντικού βιομηχανικού και κατ' επέκταση οικονομικού κέντρου της νεότερης Ελλάδας. Η πρώτη βιομηχανία που άκμασε στο νησί ήταν η κατεργασία των δερμάτων. Στα

1828-1829 ο Χιώτης Π. Καλουτάς και αργότερα ο Κρητικός Εμμ. Σαλούστρος ίδρυσαν τα πρώτα ατμομηχανικά βυρσοδεψεία. Αργότερα, δημιουργήθηκαν νέα βυρσοδεψεία... (...). Άλλος βιομηχανικός κλάδος που αναπτύχθηκε είναι αυτός της σιδηρουργικής, με σημαντικότερο εργοστάσιο εκείνο της Ελληνική Ατμοπλοΐας, που ιδρύθηκε το 1961 και κατασκεύαζε μηχανές, λέβητες, εργαλεία, πυροβόλα, σφαίρες και καπνοδόχους, ενώ διέθετε χωνευτήριο σιδηρουργείο και άριστο νεώριο. (...) Η σαπωνοποιία ήταν μια από τις βιομηχανίες που αναπτύχθηκε στην Ερμούπολη. Γνωστά ήταν, επίσης, τα εργοστάσια «φεσοποιίας» και «καλεμκερίων» ή «κεφαλοδεμάτων» που έφτιαχναν φουλάρια για τις γυναίκες και προμήθευαν την ελληνική αγορά και πόλεις της Τουρκίας. (...) Στα 1850 ο Θεσσαλός Σπυρίδων Σαμψωνίδης και ο Β Γιαννούτζος ίδρυσαν το «παιγνιοχαρτεϊόν» που παρήγε χαρτιά τράπουλας, ενώ στα μέσα του 19ου αιώνα άρχισε να λειτουργεί η «κτενοποιία Θεμιστοκλή Μιχάλοβιτς και Βράιζλερ». Το 1860 ο Υδραίος Γ. Καλαποδόπουλος σύστησε τη βιομηχανία «πυρείων και σημαντρίδων». Ε.Γ Χαλκιαδάκης, Ε Ιστορικά, τεύχος 19, σελ.20-22

Με βάση τα παραθέματα και τις ιστορικές σας γνώσεις να απαντήσετε στην παρακάτω ερώτηση. Τι γνωρίζετε για την ανάπτυξη της ελληνικής βιομηχανίας κατά τις πρώτες δεκαετίες μετά την ίδρυση του ελληνικού κράτους;

ΘΕΜΑ Δ1 Λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο των παραθεμάτων και τις γνώσεις σας από το σχολικό βιβλίο, να παρουσιάσετε και να αιτιολογήσετε την αντίδραση του Ε. Βενιζέλου απέναντι στην απόφαση των Κρητών βουλευτών να μετάσχουν στις εργασίες του ελληνικού κοινοβουλίου.

ΠΗΓΗ1

Αντίδραση του Βενιζέλου στην απόφαση των Κρητών βουλευτών να μετάσχουν στις εργασίες του ελληνικού κοινοβουλίου. Μήνυμά του προς τον Ραγκαβή, κυβερνητικό αντιπρόσωπο στα Χανιά: «Δεν επιτρέπεται να θυσιασθούν τα κεκτημένα δια της σπουδής. Δεν είναι εντροπή δια την μικράν Κρήτην να μιμηθή μέγιστα έθνη και να υπομείνη. Ουδείς γνωρίζει τι εκπλήξεις θα προκύψουν εκ του ιταλοτουρκικού πολέμου. Οι Κρήτες λησμονούν ότι τίθενται αντιμέτωποι όχι μόνον της Τουρκίας και των Μεγάλων Δυνάμεων, αλλά και αυτού τούτου του ελευθέρου βασιλείου, του οποίου η κυβέρνησις δεν εννοεί να αποδεχθή το κρητικόν πραξικόπημα και να έλθη εις άκαιρον ρήξιν με την Τουρκίαν. Συντόνως και άνευ απωλείας μίας ημέρας ασχολουμένη με την στρατιωτικήν συγκρότησιν της χώρας, η κυβέρνησις αξιού όπως εις την γνώμην της προσαρμοσθή η γνώμη των πολιτικών αρχηγών της Κρήτης».

ΠΗΓΗ 2

Η συνείδηση της ανεπάρκειας των προϋποθέσεων, οι οποίες θα ήταν δυνατόν να επιτρέψουν την αποτελεσματική διεκδίκηση των εθνικών δικαίων στο στρατιωτικό ή το διπλωματικό πεδίο, ενίσχυσε τον Ελευθέριο Βενιζέλο στην απόφαση να καλλιεργήσει κλίμα υφέσεως στις σχέσεις με τους βαλκανικούς γείτονες και, ιδίως, την Τουρκία. Ο νέος Έλληνας πρωθυπουργός επιδίωκε, πράγματι, από το ένα μέρος να αποφύγει μια άκαιρη και ίσως μοιραία περιπέτεια, και από το άλλο να κερδίσει πολύτιμο χρόνο στην προσπάθεια για την ενίσχυση του ένοπλου δυναμικού της χώρας. Κ. Σβολόπουλος, Ι.Ε.Ε., τ. ΙΔ', σ. 280

Επιμέλεια : Κωτίτσα Κατερίνα